

Dnr: 2023/668

Förslag till detaljplan för

UDDEN 5

i Leksands kommun, Dalarnas län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS

Samhällsbyggnadsutskottet gav den 31 augusti 2023 § 131 positivt planbesked för att pröva detaljplan för rubricerat område. Planförslaget godkändes för samråd av samhällsbyggnadsutskottet den 12 februari 2026 § 4.

Planens syfte är att göra befintlig användning planenlig och möjliggöra för nya bostäder och centrumverksamhet. Syftet är också att skydda och bevara den befintliga kulturmiljön som har höga kulturvärden.

Planen har varit utsänd för samråd enligt reglerna för standardförfarande (PBL 2010:900 och dess lydelse från den 1 januari 2015) från den 23 februari till den 24 mars 2026. Berörda sakägare, markägare, remissinstanser och övriga berörda har beretts tillfälle till samråd genom utskick av samrådsinbjudan per post samt annonsering i Leksandsbladet den 23 februari 2026 samt i Falu-Kuriren och Dala-Demokraten den 24 februari 2026. Samrådshandlingarna har funnits tillgängliga på kommunens webbplats.

Samrådsmöte

Ett digitalt samrådsmöte anordnades den 4 mars 2026. Från Leksands kommun deltog planarkitekter, plan- och geodatachef samt stadsarkitekt.

BEHOV AV MILJÖBEDÖMNING

Leksands kommun har upprättat en undersökning om betydande miljöpåverkan och bedömer att planförslaget inte innebär betydande miljöpåverkan.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) behöver därför inte göras. Samråd med Länsstyrelsen har skett angående undersökningen. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

INKOMNA YTTRANDE

Under samrådstiden inkom fem yttranden.

Nr	Inkommen skrivelse	År-Mån-Dag
1.	Länsstyrelsen	2026-04-02
2.	Lantmäteriet	2026-03-24
3.	Trafikverket	2026-02-23
4.	Dala Vatten och Avfall AB	2026-03-24
5.	Postnord	2026-02-23

Sammanfattning av yttranden

Nedan följer en sammanställning av de inkomna yttrandena. Kommunens kommentarer till dessa är kursiverade. Originalyttrandena finns tillgängliga hos plan- och geodataavdelningen.

1. Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har identifierat följande överprövningsgrundande frågor enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen.

Riksintresse

Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården Leksand-Noret (W 46).

I Leksands kommuns kulturmiljöprogram har byggnaderna, Hemslöjden med tillhörande vävstuga, värderats ha särskilt kulturvärde. Byggnaderna har anpassats till den lokala byggnadskulturen och vittnar om den stora betydelsen och förankring det finns för Hemslöjden i Leksand. Här finns också beskrivet vilka värden som man ska vara varsam med. Det gäller även byggnaden som tidigare fungerat som vävstuga.

Planområdet är en del av dagens kulturella centrum i Leksand Noret, tillsammans med bredvid liggande Leksands kulturhus. Bebyggelsen inom planområdet berättar om hemslöjdsrörelsens stora betydelse i Leksand, som resultat i byggnader för kurser, butik och utställningsverksamhet. I vävstugan, den enklare gårdsbyggnaden, vävdes tyger till Leksandsdräkten och band.

Byggnaderna är uppförda i modernistisk stil men vilar på traditionell grund i val av material samt småskalighet. Gårdsmiljöns småskalighet bidrar till att förstärka upplevelsen av riksintressets värden, som en mindre handels- och hantverksgård.

Det långsmala gårdshuset i ett våningsplan (tidigare vävstugan) har fönstersättning liknande utförande som huvudbyggnaden, mot älven.

Länsstyrelsen anser att byggnaderna, de två sammanlänkande huskroppar som ligger längs Kyrkallén-Norsgatan samt den tidigare vävstugan, har ett särskilt kulturvärde varför rivningsförbud behöver införas i planen. Det är positivt att byggnaderna även får varsamhetsbestämmelser. Enligt plankartan kan dock alla byggnader rivas vilket påtagligt skulle skada den kulturhistoriska miljön och negativt påverka riksintresset. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver särskilt motivera behov av nya bostäder utifall rivning ska tillåtas av gårdshus som har ett särskilt kulturvärde i den miljö det står idag.

För att undvika att byggnaderna förvanskas, utifall solpaneler eller solceller ska tillåtas på byggnadernas takfall mot älven, bör varsamhetsbestämmelserna även omfatta färgsättning av solpaneler/solceller, t.ex. röda solceller på de röda tegeltaken.

Det bör framgå av planbeskrivningen att byggnaderna inom planområdet har sådana värden att de omfattas av förvanskningsförbudet enligt 8 kap 13 § PBL och därmed även omfattas av den utökade lovplikten.

Strandskydd

Eftersom planområdet har varit detaljplanlagt sedan innan det generella strandskyddet infördes 1975 har strandskydd aldrig gällt på platsen. Med nuvarande regler inträder dock strandskyddet när en ny detaljplan antas.

Länsstyrelsen är tveksam till att det för hela planområdet går att upphäva strandskyddet med hänvisning till det första skälet i 7 kap 18 e § miljöbalken ("redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften") med hänsyn till att användningen i detaljplanen ändras från "kulturellt ändamål" till bostäder.

Länsstyrelsen förordar istället att kommunen utreder om det går att upphäva strandskyddet med stöd av det femte skälet i 7 kap 18 e § ("behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området"), med hänsyn till kommunens bostadsförsörjning – behovet av att tillskapa fler bostäder i centralt läge i Leksands tätort, som inte går att tillskapa på annat ställe. Kommunen behöver i sådant fall utförligt motivera behovet och varför det inte går att tillskapa utanför strandskyddat område.

Hälsa och säkerhet

Trafikbuller

Eftersom bullerutredningen visar att riktvärdena för ekvivalenta och maximala ljudnivåer överskrider för uteplatser för delar av den byggbara bostadsmarken anser Länsstyrelsen att plankartan behöver reglera förutsättningarna för hur uteplatser (gemensam och/eller enskilda) får anordnas där riktvärdena för trafikbuller uppfylls.

Undersökningssamråd om betydande miljöpåverkan

Kommunen har bedömt att miljöpåverkan inte kan antas bli så betydande att en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap miljöbalken behöver göras. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplaneförslaget inte innebär betydande miljöpåverkan.

Kommentar:

Riksintresse

Rivningsförbud införs för byggnaden Hemslöjden. Planhandlingarna kompletteras gällande varför gårdsbyggnaden Vävstugan inte ska omfattas av rivningsförbud, bland annat med hänsyn till behovet av nya bostäder. Planbestämmelser om solceller ändras så att endast röda tillåts. Att byggnaderna omfattas av förvanskningförbudet enligt 8 kap 13 § PBL framgår nu i planbeskrivningen.

Strandskydd

Leksands kommun står fast vid att fastigheten bör kunna ses som ianspråktagen på ett sätt som gör att den saknar betydelse för strandskyddets syften. På Länsstyrelsens begäran kompletteras motiveringen enligt det första skälet med motivering enligt det femte skälet, vilket inkluderar en lokaliseringsutredning.

Hälsa och säkerhet

Planbestämmelse om bullerskyddade uteplatser tillförs plankartan.

2. Lantmäteriet

Lantmäteriet har inga synpunkter på förslaget.

Kommentar:

Kommunen tackar för yttrandet.

3. Trafikverket

Trafikverket har inga synpunkter.

Kommentar:

Kommunen tackar för yttrandet.

4. Dala Vatten och Avfall AB

Synpunkter vatten och avlopp

Inga synpunkter.

Synpunkter avfall

Tillägg i text till punkt 2.3.4:

Från 2027 gäller nya regler om fastighetsnära insamling som innebär att insamling av förpackningar (glas, papper, plast och metall) ska lösas inom den egna fastigheten. Handboken från Avfall Sverige, handbok för avfallsutrymmen – Riktlinjer för utformning av avfallsutrymmen vid ny- och ombyggnation, beskriver både utformning av avfallsutrymmen samt framkomlighet för insamlingsfordon och personal samt arbetsmiljö för hur hämtning av avfall ska ske.

Företag och näringsverksamhet som inte är samlokalisering med övriga avfallsutrymmen för lägenheter ska lämna sina förpackningar till annan mottagare än kommunen. Ansvaret för mottagande av dessa förpackningar är Näringslivets Producentansvar (NPA).

I övrigt har DVA inget att tillägga i planärendet.

Kommentar:

Planbeskrivningen kompletteras med tillägget gällande avfall.

5. PostNord

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är PostNord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar PostNord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox i anslutning till entrén. Färdvägen till postanordningen ska vara öppen och farbar året runt för valt fordon, samt ges möjlighet att vända.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsförbättringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation eller annan förändring gällande befintlig alt ny infrastruktur.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Kommentar:

Kommunen tackar för yttrandet.

STÄLLNINGSTAGANDE

Förslaget till detaljplan ändras med anledning av inkomna yttranden, enligt följande:

- Planförslagets påverkan på kulturmiljön och riksintresset för kulturmiljövården har utvecklats i planbeskrivningen.
- Rivningsförbud införs för byggnaden Hemslöjden.
- Motivering har införts angående att behovet av bostäder väger tyngre än att gårdsbyggnaden ska omfattas av rivningsförbud.
- Planbestämmelse om solceller/solpaneler ändras så att dessa endast får vara röda.
- Planbeskrivningen kompletteras angående förvanskingsförbudet.
- Strandskyddsupphävandet utvecklas och kompletteras med hänvisning till det femte skälet, inklusive en lokaliseringsutredning.

- Bestämmelse om bullerskyddade uteplatser införs.
- Tillägg i planbeskrivningen gällande avfall.

Övriga förändringar av planhandlingarna efter samrådet:

- Planbeskrivningen hänvisar nu till kommunens nya översiktsplan.
- Storleken på balkonger har reglerats av utformningsskäl och för större fordons framkomlighet.
- Mindre redaktionella ändringar.

Plan- och geodataavdelningen, Leksands kommun
den 28 juli 2026

Adam Nyman

Planarkitekt